

بررسی نظام تربیت معلم در فنلاند با تاکید بر دانشگاه تربیت معلم^۱

حرفه ای جمک^۲

شراره سادات سرسرابی^۳

چکیده

تجارب بین المللی تربیت معلم کشورهای پیشرو و روند کسب و توسعه مهارت‌های حرفه ای می تواند کمک شایانی به ارتقا و بهبود برنامه ها و روش های آموزش و اجرای دوره ها در کشور نماید. به منظور دستیابی به این هدف، شیوه برنامه ریزی و اجرای واحدهای برنامه درسی دانشجو معلمان در کشور فنلاند مورد بررسی قرار گرفته است. این پژوهش با رویکرد کیفی و با استفاده از روش تحلیلی توصیفی انجام شد. اطلاعات مورد نیاز از طریق مشاهده مستقیم در محیط آموزشی و دانشگاهی تربیت معلم حرفه ای جمک کشور فنلاند و مطالعه اسناد و مدارک کتابخانه ای و نیز ترجمه مقالات و گزارش های پژوهشی در پایگاه های داده، جمع آوری گردیده و در بررسی منابع منتخب فن تحلیل محتوا نیز به کار گرفته شده است. نتایج بررسی نشان داد که کشور فنلاند برنامه های جامع توسعه حرفه ای دارد و همچنین دارای مدارس تجربی مرتبط با دانشگاه ها برای افزایش کیفیت کار می باشد. آموزش دانشگاهی، معلمان را برای محقق بودن و شاغل شدن آماده می کند و شامل سهم عمده ای در فعالیت بالینی در یک مدرسه مدل است که در آنجا دانشجویان می آموزند که چگونه آموزش پژوهش-محور را ارائه دهند و مبتدی ها را نظارت نمایند. در پایان پیشنهادهای به دست اندرکاران حوزه تربیت معلم مانند استاندارد سازی فضاهای آموزشی در تربیت معلم و اجرای بهینه ی دوره های آموزشی ارائه شد.

واژگان کلیدی: نظام تربیت معلم، برنامه درسی، دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک فنلاند

^۱ تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۷/۱۱ - تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۹/۹/۲۲

^۲ Jamk university of applied sciences(school of professional teacher training)

^۳ هیات علمی دانشگاه فرهنگیان، گروه علوم تربیتی، پردیس هاشمی نژاد، دانشگاه فرهنگیان، مشهد، ایران.

dr.sarsarabi@yahoo.com

مقدمه

اگر آموزش و پرورش به عنوان نهادی اجتماعی بخواهد حیات خود را حفظ کرده و به صورت فعال و پویا پاسخگوی نیازهای در حال افزایش باشد، ضروری است که به برنامه آموزشی تربیت معلم توجه خاصی داشته باشد. زیرا با وجود پیشرفتهای زیاد در فن آوری و وسایل کمک آموزشی در آموزش و پرورش، معلم، همچنان رکن اساسی در امر آموزش و پیشرفت جامعه به شمار می رود و توسعه ی حرفه ای معلم در گرو افزایش کیفیت محتوی ارائه شده در برنامه های درسی می باشد.

یکی از عناصر کلیدی نظام آموزش عالی، برنامه های درسی است که به عنوان آئینه تمام نمای میزان موفقیت و شکست نظام آموزش عالی و قلب تپنده آموزش عالی محسوب می شوند. ولی علی رغم اهمیت و حساسیت برنامه های درسی کمتر مورد توجه قرار گرفته اند. در سال های اخیر، تحولات مهمی در سطح جهانی موجب شده برنامه های درسی در آموزش عالی بیشتر مورد توجه سیاستمداران، محققان و برنامه ریزان قرار بگیرد (مهر محمدی، ۱۳۹۲). از طرفی برنامه درسی تربیت معلم را می توان از جمله حساسترین و مهمترین مؤلفه های نظامهای تعلیم و تربیت دانست، چرا که موفقیت و عدم موفقیت در ایجاد تحول در نظامهای آموزشی، منوط به توانمندیها و قابلیت‌های حرفه ای معلمان است که مجریان اصلی برنامه های آموزشی در محیط واقعی هستند. بنابراین آنچه مسلم است اهمیت الگو برداری در زمینه انتخاب روش های بهینه برنامه درسی تربیت معلم است که با توجه به تجربیاتی که کشورهای توسعه یافته در این زمینه داشته اند خوب است تا ما نیز در کشور خودبه بررسی این تجارب پرداخته تا ضمن الگوگیری از این روشها با تلفیق صحیح و متناسب شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور اقدام به طراحی نظامی کارآمد وبومی در حوزه برنامه درسی تربیت معلم نماییم. لذا اهمیت بررسی تربیت معلم در کشورهایی که موفق عمل کردند ضرورتی اجتناب ناپذیر است. مقاله حاضر باهدف بررسی تربیت معلم فنلاند و بویژه دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک به منظور اصلاح و به روزرسانی هرچه بهتر برنامه های نظام تربیت معلم کشور نگاشته شده است. در جهان امروز، معلمی می تواند در عرصه ی عمل به خوبی ایفای نقش کند که بدانند به چه کسی می آموزد، چه می آموزد و چگونه باید بیاموزد. اوست که باید با تلاش خود، راه و رسم چگونه آموختن، چگونه اندیشیدن و در نتیجه تغییر کردن و متحول شدن را به یاد گیرندگان آموزش دهد. این چنین آموزگاری باید به حرفه ی معلمی علاقه داشته باشد، خوب انتخاب و تربیت گردد و برای ایفای نقشهای وی شرایط لازم فراهم شود. به همین منظور، بهره گیری از تجارب جهانی (تاریخی و تطبیقی) ضرورت دارد (صافی، ۱۳۸۷).

نگاهی به پژوهش‌های انجام شده در زمینه بررسی تربیت معلم کشورهای مختلف نشان می‌دهد که توجه به برنامه‌های تربیت معلم همگام با تحولات جهانی در عصری که عصر دانایی و فناوری اطلاعات نامیده شده، از مهمترین بحث‌هایی است که توجه صاحب نظران را به خود جلب کرده است. واضح است که ورود به این عرصه نیازمند بررسی پیشینه تحقیقات انجام شده در این زمینه می‌باشد. در همین راستا در پژوهشی در خصوص بررسی نظام تربیت معلم کشور فنلاند صورت گرفته است. در این پژوهش به بررسی شرایط و شیوه‌های گوناگون جذب معلم در کشور فنلاند، اهداف و برنامه درستی نظام آموزش معلمان و شیوه‌ی تربیت معلمان برای هر یک از مقاطع تحصیلی از پیش دبستانی تا تحصیلات متوسطه در کشور فنلاند پرداخته شده است و نتایج نشان داد کشور فنلاند به عنوان دارنده‌ی یکی از برترین نظام‌های آموزشی در دهه‌ی اخیر توجه بسیار زیادی به پرورش معلمان خود به عنوان یکی از ارکان اصلی آموزش و پرورش داشته است (فلاح زاده، کیانی، ۱۳۹۹). محقق در پایان نامه‌ی ارشد به مقایسه تربیت معلم در کشورهای فنلاند، مالزی، کانادا و ایران پرداخته است و بیان داشته وجه تمایز میان کشورها در اهداف دوره‌ها نیز این است که در تربیت معلم فنلاند به تربیت معلم از دوره پیش دبستانی تا دوره متوسطه تاکید می‌شود در ایران و مالزی بر خلاف دو کشور فنلاند و کانادا صرفاً دولت و مجلس به عنوان مراجع تصمیمگیری اهداف در نظر گرفته می‌شوند (ابراهیمیان، نگار، ۱۳۹۷). در مقاله‌ی مطالعه تطبیقی برنامه درسی تربیت معلم دوره ابتدایی در ایران و فنلاند، برنامه درسی تربیت معلم در دو کشور ایران و فنلاند مورد بررسی قرار می‌گیرد و پژوهشگر نیز در اجرای این تحقیق سعی کرده که پس از توصیف و بررسی وضعیت کنونی برنامه درسی تربیت معلم این کشور برای ارتقای کیفیت برنامه درسی تربیت معلم کشورمان راه حل‌های مناسبی را ارائه دهد (خمیس آبادی، ۱۳۹۴).

در تمامی پژوهش‌های انجام شده در خصوص نظام آموزشی و برنامه‌ی درسی و هم‌چنین برنامه‌ی درسی تربیت معلم در فنلاند و کشورها‌ی سرآمد آموزشی و بعضاً تطبیق آن با برنامه‌ی آموزشی در ایران انجام شده است ولی آنچه این بررسی و مطالعه را متمایز ساخته است بررسی تربیت معلم فنلاند و بویژه دانشگاه تربیت معلم حرفه‌ای جمک از طریق مشاهده‌ی حضوری می‌باشد.

اهداف و سوال‌های پژوهش

هدف اصلی این مقاله بررسی تربیت معلم در یک کشور پیشرو در زمینه‌ی توسعه‌ی حرفه‌ای معلمان می‌باشد. با بررسی نظام آموزشی و برنامه درسی تربیت معلم در فنلاند و بویژه

دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک به تفصیل تلاش می گردد تا ضمن پاسخ به سؤالیهای زیر پیشنهادهایی جهت اجرای بهینه ی برنامه ی درسی در ایران برای رسیدن به اهداف ذکر شده نیز ارائه داد.

۱- نظام آموزشی و برنامه ی درسی تربیت معلم فنلاند چگونه است؟

۲- شیوه جذب دانشجو در تربیت معلم چگونه است؟

۳- محتوای درسی رشته های مختلف و تعداد واحدهای درسی هر رشته در تربیت معلم فنلاند چیست؟

روش پژوهش

رویکرد مورد استفاده در این پژوهش کیفی است و روش مورد استفاده تحلیلی توصیفی است. گردآوری اطلاعات از طریق مشاهده مستقیم دانشگاه و جمع آوری اطلاعات کتابخانه ای و اسناد و مدارک مرتبط و نیز مروری بر پژوهش ها و مقالات انجام شده است. اطلاعات به روش تحلیلی مورد بررسی قرار گرفتند.

یافته ها

در پاسخ به سؤالیهای مطرح شده در این قسمت نخست به ارائه سیستم آموزشی فنلاند با تکیه بر تربیت معلم و شیوه ی جذب دانشجو و سپس بحث و بررسی در خصوص محتوای برنامه ی درسی و رشته های مختلف و تعداد واحدهای درسی هر رشته در تربیت معلم می پردازیم.

نظام آموزشی و برنامه ی درسی تربیت معلم

با توجه به اینکه نظام آموزشی فنلاند غیر متمرکز می باشد، وزارت آموزش و پرورش نقشی در استخدام و به کارگیری معلمان ندارد، بلکه متقاضیان درخواست همکاری خود را به شهرداریها تحویل میدهند. گاهی نیز مدارس و مناطق مختلف با درج آگهی در روزنامه یا مجلات تخصصی و وب سایتهای مربوط به تعلیم و تربیت برای استخدام معلم جدید اعلام نیاز می کنند و مدیرو شورای مدرسه و مدیریت آموزش و پرورش شهرداری معمولاً در مورد استخدام معلمان تصمیم گیری می کنند(سهالبرگ، ۲۰۱۱).

¹ Sahlberg

مسئولیت برگزاری دوره های آموزش معلمان مقاطع آموزشی راهنمایی و ابتدایی کشور فنلاند از کانون آموزش معلمان در سال ۱۹۷۱ به دانشگاه های کشور واگذار گردید. در اواخر دهه ۷۰ مطابق قوانین آموزشی کلیه مقاطع معلمان ابتدایی و متوسطه ملزم به اخذ مدرک علمی ارشد گردیدند. (آندرسن، ۲۰۱۱)

دوره آموزش معلمان ۳ سال به طول می انجامد و زمان لازم جهت احراز معلمی ۵ سال است و معلمان فقط ۴ ساعت در روز را در کلاس های درس می گذرانند و دو ساعت در هفته را به عنوان "پیشرفت حرفه ای صرف می کنند. معلمان مدارس ابتدایی بایستی دارای مدرک اصلی در رشته آموزش و مدرک فرعی در یک موضوع دیگری در طول تحصیل خود باشند. ولی معلمان دبیرستان باید دارای مدرک اصلی در موضوعی که قرار است تدریس کنند و مدرک فرعی در موضوع دیگری باشند (سهالبرگ، ۲۰۱۳). برای اینکه معلمان به خوبی آماده شده اند، آن ها از اختیار بیشتری برخوردار بوده و از تدریس لذت بیشتر می برند در روشی که احساس می کنند دانش آموزان بیشترین بهره را از آن می برند. این آزادی حرفه معلمی را در فنلاند لذت بخش کرده است، بنابراین، آن را به یکی از رضایت بخش ترین مشاغل در کشور تبدیل کرده است. علاوه بر این، حرفه تدریس بسیار محترم است، به میزانی که دانشجویان جوان امیدوارند که به این حوزه وارد شوند و اغلب آن را مهم تر از پزشکی و حقوق می پندارند (سهالبرگ، ۲۰۱۱)

آموزش معلمان پایه

تربیت معلمان مقاطع آموزش پایه در دانشکده های آموزشی یا دیگر مراکز مشابه موسوم به مراکز تربیت معلم صورت می گیرد. از سال ۱۹۹۸ آموزش آموزگاران پیش دبستانی نیز به تمامی در دانشکده های آموزشی سازمان دهی می گردد. هر مرکز تربیت معلم، از مدارس تربیت معلمی جهت تدریس آزمایشی، انجام آزمایشات، تحقیقات و آموزش مداوم برخوردار می باشد. دانشجویان مراکز تربیت معلم پیش دبستانی، درجه دانشگاهی مقدماتی را می گذرانند. اغلب معلمان پیش دبستانی فارغ التحصیل به عنوان معلمان و مربیان کودکان خردسال در مهدکودکها مشغول به کار می شوند و همچنین می توانند در کلاس های پیش دبستانی مدارس جامع نیز به آموزش دروس پیش دبستانی بپردازند. معلمان کلاسهای اول تا ششم مدارس جامع نیز ملزم به اخذ درجه دانشگاهی عالی در رشته اصلی تدریس خود می باشند.

¹ Anderson

آموزش معلمان مقطع متوسطه

درجه دبیری مدارس متوسطه، درجه دانشگاهی عالی است که برخوردارانی از آن به گذراندن حداقل ۱۶۰ واحد درسی نیازمند است. موضوع اصلی دروس آموزشی دانشجویان داوطلب رشته دبیری، رشته ای که دانشجویان قصد تدریس آن را دارند. دانشجویان در دانشکده معلمان به تحصیل رشته اصلی خود در چارچوب کلی تربیت دبیر می پردازند دوره های آموزشی چنان سازمان دهی می گردند که گروه های آموزشی دانشکده ها خود مسئول سازماندهی آموزش رشته تحصیلی مربوطه بوده و مرکز تربیت معلم تنها مسئول سازماندهی امور تربیتی باشد. هر دو آموزش به طور همزمان و در تعامل با یکدیگر دنبال می شود. تربیت دبیر ۳۵ واحد تربیتی را شامل می شود. دارندگان مدارج عالی تر دانشگاهی می توانند به تحصیلات تربیتی ویژه دبیران در مراکز تربیت معلم متشکل از ۳۵ واحد درسی مبادرت نمایند تربیت دبیران فنی و حرفه ای نیز، ارتقاء صلاحیت های متعدد تدریس فنی و حرفه ای و گسترش هر چه بیشتر موسسات آزاد آموزش بزرگسالان را به دنبال خواهد داشت.

آموزش معلمان رشته های تخصصی

معلمان رشته های تخصصی ملزم به برخوردارانی از مدرک تکمیلی دانشگاهی و گذراندن ۱۶۰ تا ۱۸۰ واحد آموزشی در مدت زمان ۵ تا ۶ سال می باشند. داوطلبین این رشته های تحصیلی قصد تدریس در بخشهای تخصصی را دارند. از جمله مهمترین دروس آموزشی دوره های آموزش معلمان تخصصی میتوان به آموزش زبان مادری، زبانهای خارجی، تاریخ، علوم اجتماعی و روانشناسی، فلسفه، اخلاق، زیست شناسی، جغرافیا، ریاضیات، فیزیک، علوم کامپیوتر، شیمی، اقتصاد نساجی، کار عملی و فنی، تربیت بدنی، موسیقی و هنر اشاره نمود. فارغ التحصیلان دانشگاهی دوره های آموزش معلمان تخصصی، علاوه بر احراز مدرک استادی در رشته تخصصی مربوطه از مجوز حضور در دوره های آموزش مشاوره دانش آموزی با گذراندن ۳۵ واحد آموزشی جداگانه که به برخوردارانی آنان از مجوز صلاحیت لازم جهت فعالیت به عنوان مشاور آموزشی منتهی می گردد، برخوردار می گردند.

معلمان دارای آموزش ویژه

فارغ التحصیلان این دوره مدرک کارشناسی ارشد در علوم آموزشی دریافت می کنند که با این مدرک می توانند به عنوان یک معلم آموزش عالی در مدارس جامع و به عنوان یک معلم کلاس درس خدمت کنند.

معلمان مدارس حرفه ای

فارغ التحصیلان این دوره مدرک تحصیلی در یک دانشگاه یا یک موسسه حرفه ای تحصیلات عالی دریافت می کنند و سپس برای چند سال کار می کنند و پس از آن مطالعات آموزشی را در یک موسسه حرفه ای تحصیلات عالی انجام می دهند تا واجد شرایط برای خدمت به عنوان معلم باشند .

جدول شماره ۱: سیستم مدرسه فنلاندی

سن	مدرسه	معلم
۶-۰	مهد کودک	معلمان مهد کودک / پیش دبستانی
۶	پیش دبستانی اختیاری	معلمان پیش دبستانی یا معلمان کلاس درس
۷-۱۵	مدرسه جامع، ۹ سال	معلمان کلاس درس و معلمان موضوعی
۱۶	دبیرستان، ۳ سال	معلمان موضوعی
۱۶	مدارس حرفه ای	معلمان حرفه ای مدرسه
۱۹	آموزش عالی	معلمان با مدرک تحصیلی عالی

شیوه جذب دانشجو در تربیت معلم

یکی از دلایلی که دانش آموزان در فنلاند به خوبی در آزمون های بین المللی (هنگامی که) با شاگردان سایر کشورها مقایسه می شوند بایستی روش در انتخاب معلمان باشد؛ فنلاند فقط بهترین ها را انتخاب می کند، اگرچه از هزاران نفری که امید دارند در برنامه دانشگاهی آزمون معلمان در مقطع ابتدایی پذیرفته شوند تعداد محدودی پذیرفته می شوند (سهالبرگ، ۲۰۱۳). دانشجویان با توجه به یک فرآیند دومارحله ای انتخاب می شوند که نیازمند یک نمره بالا در آزمون ورودی کالج، میانگین بالا در طول تدریس و داشتن سطح بالا در فعالیت های فوق برنامه است. در فنلاند با استعدادترین و تواناترین افراد وارد حرفه معلمی می شوند و همکاری نزدیکی بین دانشکده های موضوعی و مدارس آموزش و پرورش وجود دارد. همچنین تربیت معلم در فنلاند پژوهش محور است و نکته مهمی را که در جذب نیرو در تربیت معلم آنان باید در نظر

گرفت این است که کار معلم باید یک حرفه مستقل و قابل احترام به جای تمرکز بر اجرای فنی استانداردهای خارجی آزمونهای بی پایان و مسئولیت های اداری باشد (سهالبرگ، ۱۳۹۴). دانشجویان در برنامه آموزش معلمان ۱۰ درصد از فارغ التحصیلان دوره متوسطه فنلاند را تشکیل می دهند و بایستی یک دوره ۵ ساله فوق لیسانس را برای اتمام این دوره بگذرانند. آموزش دانشگاه آنها را برای یک محقق بودن و شاغل شدن آماده می کند و شامل سهم عمده ای در فعالیت بالینی در یک مدرسه مدل است جایی که دانشجویان می آموزند که چگونه آموزش پژوهش-محور را ارائه دهند و مبتدی ها را نظارت کنند.

محتوای درسی و تعداد واحدهای درسی هر رشته در تربیت معلم

ساختار واحدها و برنامه های درسی درجه کارشناسی ارشد معلمان کلاسی یک دوره ۳ ساله و یک دوره ۲ ساله می باشد که دانشجویان در سطح کارشناسی باید ۱۸۰ اعتبار و در سطح ارشد ۱۲۰ اعتبار را مطابق نمودار شماره ۱ کسب نمایند. در این جدول ستون: ۱- موضوع های اصلی آموزشی ۲- مطالعات بین رشته ای ۳- موضوعهای فرعی ۴- مطالعات زبانی و ارتباطی را نمایش می دهد.

مطالعات آموزش و پرورش معلم حرفه ای بین المللی شامل گذراندن دوره های زیر با میزان اعتبار^۱ تعیین شده می باشد: مبانی علوم تربیتی ۱۶ اعتبار، درک یادگیری بزرگسالان ۸ اعتبار، آموزش و پرورش و جامعه ۸ اعتبار، محیط کار معلم ۸ اعتبار، یادگیری تسهیل کننده ۱۴ اعتبار، توسعه شخصی به عنوان یک تسهیل کننده حرفه ای یادگیری ۷ اعتبار، توسعه مهارت های آموزشی و صلاحیت ۱۵ اعتبار که شامل ارزیابی ازفرآیند یادگیری و صلاحیت، محیط یادگیری، کیفیت کار و باز خورد دانشجویی، مجوز رسمی، برنامه ریزی مطالعات می باشد و پس از اتمام این دوره، درک جامعی در مورد حرفه ی معلمی بدست می آید.

¹ Major subject education

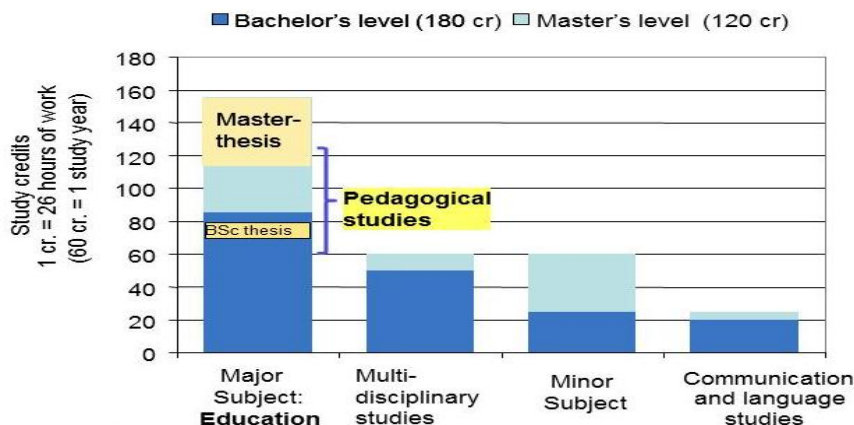
² Multidisciplinary studies

³ Minor subject

⁴ credit

Structure of the Master Degree of a Classroom Teacher: 3 + 2 years

نمودار شماره ۱: ساختار واحدها و برنامه های درسی درجه کارشناسی ارشد معلمان کلاسی ۲+۳ ساله (سطح کارشناسی ۱۸۰ اعتبار / سطح ارشد ۱۲۰ اعتبار)

رشته آموزش ابتدایی

برای فارغ التحصیلی در رشته آموزش ابتدایی، هر دانشجو باید حدود ۳۰۰ واحد درسی را بگذراند که معمولاً ۵ سال طول می کشد. از این تعداد، ۱۴۰ واحد درس مربوط به رشته تخصصی آن ها یعنی علوم تربیتی می باشد و این دروس شامل ۶۰ واحد درس مرتبط با آموزش ابتدایی و ۸۰ واحد دروس دیگر علوم تربیتی مانند روش تحقیق و رساله می باشد (اکینچی^۱، ۲۰۱۰).

در بین واحدهای درسی مربوط به علوم تربیتی (دروس مربوط به تخصص آموزش ابتدایی)، دانشجویان حدود ۲۰ واحد کارورزی را در دو دوره کارورزی مقدماتی و یک دوره کارورزی پیشرفته پاس می کنند. در دوره های کارورزی مقدماتی بر مشاهده تدریس، تدریس و بازخورد معلم کلاس تاکید می شود. منطق تقسیم این کارورزیها بیشتر به دلیل موضوعات درسی مختلف است. برای مثال در کارورزی اول، موضوع آموزش دروس زبان و ادبیات و در کارورزی دوم، دروس دیگر مانند ریاضی در نظر گرفته می شود. در کارورزی پیشرفته، دانشجویان به سطح

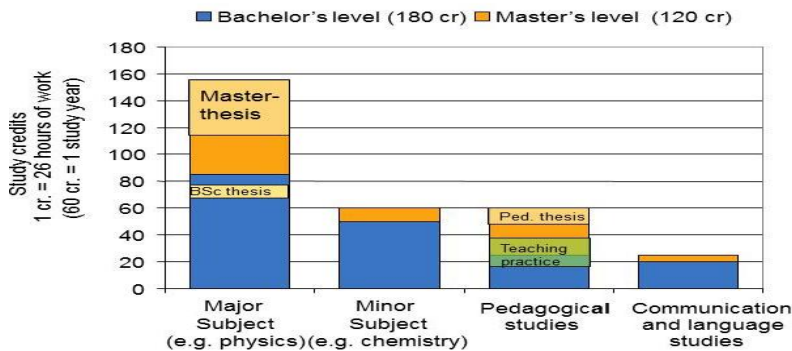
¹ Ekinci

علمی و عملی بالاتری در تدریس دست یافتند و در این دوره، بیشتر بر تدریس با همتا، تدریس مستقل و شکل گیری بحث با معلم راهنما و استاد راهنما تاکید می شود (عظیمی، ۱۳۹۷).

رشته آموزش موضوعی

معلمان این رشته، در حقیقت معلمان موضوع های تخصصی در دوره های متوسطه اول و دوم خواهند شد. برای فارغ التحصیلی در این رشته هم، هر دانشجو باید حدود ۳۰۰ واحد درسی را پاس کند که معمولاً ۵ سال طول می کشد. از این تعداد واحد حدود ۱۲۰ تا ۱۵۰ واحد درسی این دانشجویان مربوط به موضوع تخصصی آن همامند ریاضی و شیمی می باشد که در دانشکده های تخصصی دانشگاه هلسینکی تدریس می شود. ساختار واحدها و برنامه های درسی درجه کارشناسی ارشد معلمان موضوعی یک دوره ۳ ساله و یک دوره ۲ ساله می باشد که دانشجویان در سطح کارشناسی باید ۱۸۰ اعتبار و در سطح ارشد ۱۲۰ اعتبار را مطابق نمودار شماره ۲ کسب نمایند. در این نمودار ستون: ۱- موضوع اصلی (فیزیک...)، ۲- موضوع فرعی (شیمی...)، ۳- مطالعات پداگوژی ۴- مطالعات زبانی و ارتباطات را نمایش می دهد.

Structure of the Master's Degree of a Subject Teacher: 3 + 2 years, 300 cr

نمودار شماره ۲: ساختار واحدها و برنامه های درسی درجه کارشناسی ارشد معلمان موضوعی

دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک

آموزش حرفه ای معلمان در دانشگاه علوم کاربردی جمک برای تدریس موضوعی خاص در تربیت معلم ایجاد شده است. آموزش یا به جای آن، تسهیل یادگیری، یک انتخاب حرفه ای و

جذاب برای حرفه ای ها از زمینه های مختلف تخصص است. موضوعهای درسی در دانشکده آموزش و پرورش معلمان حرفه ای جمک طوری طراحی شده اند که نیازهای دانش آموزان بزرگسال را برآورده می کنند: شیوه مطالعه انعطاف پذیر است، از محیط یادگیری دیجیتال استفاده می شود هر دانشجویی تواند مطالعات خود را به صورت جداگانه تطبیق دهد. تکمیل این برنامه انعطاف پذیر پس از دوره معمولا ۱-۲ سال طول می کشد. این برنامه در درجه اول برای کسانی که زبان مادری آنها فنلاندی نیست توصیه می شود اما برای هر کسی که می خواهد مهارت های بین المللی خود را افزایش دهد، باز است.

این دانشگاه از سال ۱۹۹۴ تجربه طولانی ای در ارائه مطالعات آموزش معلمان در زبان انگلیسی دارد. علاوه بر مطالعات میانجیگری زبان انگلیسی، همچنین تجربیات در مطالعه در محیط های یادگیری ترکیبی (جلسات همزمان و آنلاین) ارائه می دهد. برنامه آموزش حرفه ای معلم شامل ۶۰ اعتبار (مربوط به یک سال تحصیلی تمام وقت) و شامل:

- مطالعات اساسی در علوم تربیتی
  - مطالعات آموزش حرفه ای
  - تمرین تدریس
  - مطالعات دیگر.
- برنامه درسی براساس مسائل مربوط به شایستگی متقابل، تسهیل یادگیری، ایجاد آینده و توسعه هویت معلم می باشد که این مطالعات نیاز به سطح خوب انگلیسی، هر دو هم صحبت کردن و هم نوشتن دارد.
- طول دوره تحصیلی از ۱ تا ۲ سال تحصیلی بسته به زمینه پیشنهادی دانشجویان و برنامه توسعه مهارتهای شخصی خود می باشد.
  - مطالعات شامل کار در حلقه های یادگیری (۴-۶ دانشجوی یک گروه)
- جلسات یادگیری ترکیبی، فعالیت های یادگیری الکترونیکی، کار مستقل و تمرین تدریس می باشد.

این گروه در ابتدا جلسه پیشرو را برای جلسه ی یک یا دو روزه در جیواسکالا^۱ جمع آوری خواهد کرد. جلسات بعدی جلسات آموزشی هایبرید(ترکیبی)^۱ یک روزه در دانشگاه جیواسکالا و آنلاین، تقریبا ۸تا ۶ بار در هر ترم خواهد بود.

¹ Jivaskala

مطابق با قانون، دانشجویان حق تحصیل به مدت سه سال دارند. این زمانهای استاندارد به طور معمول در صورت وقوع هرگونه وقفه ناخواسته در مطالعات کافی خواهد بود.

تربیت معلم بین المللی حرفه ای

مطالعات شامل مبانی علوم آموزشی، مطالعات حرفه ای در آموزش و پرورش، تدریس دروس و سایر مطالعات، اعتباربخشی، کار کیفیت و بازخورد دانشجویی، پشتیبانی از خدمات برای دانشجویان، خدمات دانشجویی، مشاوره دانشجویی، بین المللی شدن در مطالعات، خدمات کتابداری و اطلاع رسانی، خدمات فناوری اطلاعات، انجمن دانشجویان دانشکده آموزش و پرورش معلمان جمک برنامه های آموزش معلمان، دوره های آموزشی و خدمات آموزشی و همچنین فعالیت های پژوهشی، توسعه و نوآوری را فراهم می کند.

به عنوان یک دانشجوی بین المللی در فنلاند، مجاز و تشویق به انجام کارآموزی در طول تحصیلات خود می باشید. این امر می تواند از طریق سازمان های مختلف و یا به طور مستقل انجام شود. هر دو اراسموس^۲ (برای برنامه های اتحادیه اروپا) و سازمان های دانشجویی کمک به دانشجویان در پیدا کردن کارآموزی می نمایند. در فنلاند با ویزای دانشجویی می توانید تعداد نامحدودی از کارآموزی انجام دهید، تا زمانی که آنها بخشی از برنامه مطالعه درسی باشد. کارآموزی می تواند با مزد و یا بدون مزد پرداخت شود. اگر در حال برنامه ریزی برای انجام کارآموزی به عنوان بخشی از برنامه مطالعه درسی خود باشید، می توانید از طریق آگهی های شغلی آژانس های استخدام و در کانال های خود در دانشگاه میزبان شروع نمایید. برای مطالعه بیشتر در مورد کار در فنلاند، به عنوان اطلاعات مشابه برای پیدا کردن شغل و همچنین کارآموزی همچنین می توانید در فنلاند کارآموزی تحصیلی انجام دهید حتی اگر در دانشگاه فنلاندی نیستید. اگر در یک کشور دیگر دانشجو هستید، اما علاقه مند به تجربه شیوه زندگی منحصر به فرد فنلاندی هستید، می توانید کارآموزی در یک شرکت فنلاندی انجام دهید. کارآموزی معمولاً برای آخرین بار ۳-۶ ماه است، اما می توانید اجازه اقامت مبنی بر کارآموزی برای تا به ۱۸ ماه دریافت کنید. کارآموزی نیز یک دروازه بزرگ به بازار کار فنلاند است و بسیاری از دانشجویان در فنلاند اولین کار مناسب خود را از طریق کارآموزی دریافت می کنند.

¹ hybrid

² Erasmus

توسعه حرفه ای در قالب کارورزی تحقیقاتی

این برنامه با هدف معلمان، مدیران و مدیران از TVET و موسسات آموزش عالی است. تمرکز اصلی توسعه مهارت های آموزشی و رهبری آموزشی معلمان و مدیران موسسات آموزشی است. (TVET & HE) برنامه ۶ ماهه شامل سمینارها، کارگاه ها، تحقیقات مستقل، مشاهدات، و همچنین بازدید از سایر موسسات آموزشی است. شرکت کنندگان همچنین دارای کارگاه های مشترک با دانش آموزان از دانشکده آموزش و پرورش معلم حرفه ای جمع می باشند. این برنامه شامل جلسات بین معلمان فنلاندی و شرکت کنندگان در برنامه برای به اشتراک گذاشتن تجربیات است. در طول برنامه، شرکت کنندگان یک پروژه توسعه شخصی را از دیدگاه مربوط به کار خود انجام می دهند. روش های آموزش و یادگیری مورد استفاده در برنامه، طیف گسترده ای از مهارت ها و روش های اعمال شده در سیستم آموزش و پرورش فنلاندی را مدل (دنبال) می کند. محیط های یادگیری مدرن و فن آوری یادگیری دیجیتال در طول مطالعات مورد استفاده خواهد بود. زبان آموزش انگلیسی است. در طول برنامه شرکت کنندگان به مهارت های زیر دست می یابند:

- مهارت های به روز شده در یادگیری و آموزش و مهارت ها برای انتخاب و اعمال روش های متنوع آموزشی کاربردی و ارزیابی،
- ظرفیت توسعه فعالیت های تحقیقاتی و توسعه مبتنی بر مدرسه و عمل در چارچوب مدرسه کالج (TVET) و یا دانشگاه،
- مهارت رهبری آموزشی در مدارس و شبکه های آموزشی کشور اعمال شده و به روز شده،
- افزایش ظرفیت به همکاری با کارفرمایان و دیگر ذینفعان
- افزایش کارآفرینی و نوآوری

بحث و نتیجه گیری

با خلاصه ای از آموزش و پرورش در فنلاند آغاز نمودیم و دریافتیم برنامه آموزشی در فنلاند مبتنی بر شایستگی از جمله سه حوزه صلاحیت کلیدی است: تسهیل یادگیری، ایجاد آینده و

¹ (Technical and Vocational Education and Training)

² Higher education

³ moodle

توسعه هویت معلم. هر کدام از آنها به مهارت ها و صلاحیت های خاص بیشتر تقسیم می شوند. هم چنین دریافتیم مسؤولیت برگزاری دوره های آموزش معلمان مقاطع آموزشی راهنمایی و ابتدایی کشور فنلاند از کانون آموزش معلمان در سال ۱۹۷۱ به دانشگاه های کشور واگذار گردید و در اواخر دهه ۷۰ مطابق قوانین آموزشی کلیه مقاطع معلمان ابتدایی و متوسطه ملزم به اخذ مدرک علمی ارشد گردیدند که دوره آموزش معلمان ۳ سال به طول می انجامد و زمان لازم جهت احراز معلمی ۵ سال است و معلمان فقط ۴ ساعت در روز را در کلاس های درس می گذرانند و دو ساعت در هفته را به عنوان "پیشرفت حرفه ای" صرف می کنند. نکات بارز و خاص برنامه درسی دانشگاه های تربیت معلم فنلاند به شرح زیر است:

۱- تاکید بر تامل و بحث های تاملی:

آن چه که از همان ابتدا چه در دوره های دیگر و چه در دروس با دانشجومعلمان کار می شود ارتقای تامل آن ها و به خصوص بحث های تاملی بین آن هاست. استادان و برنامه ریزان دوره های تربیت معلم اعتقاد داشتند تدریس کاری نیست که با آموزش چند روش و اصل انتظار داشت دانشجومعلم برای کلاس درس آماده شود. بلکه تدریس یک موقعیت ناشناخته و پیچیده است که معلم برای عمل موفق در آن، باید برای تامل بر اعمال خود آماده باشد.

۲- تاکید بر هم تدریسی (درس پژوهی):

یکی از ویژگی های مهم ومورد تاکید تدریس با همتایان بود. منطق این روش، یادگیری از همتایان و تسهیل ورود دانشجومعلم به شغل معلمی است. تاثیر یادگیری مشارکتی تدریس و همتاسنجی وهمتاباز خوردهی بر کسی پوشیده نیست. باید دقت کرد که کارمشارکتی در این دوره ها به معنای تقسیم کار نیست، بلکه کاراشتراکی در همه وظایف است.

۳- پیوستگی:

دوره های عملی در دانشگاه هلسینکی به صورت پیوسته اجرا می شود. به این صورت که یک دانشجومعلم در ترمی که دروس عملی دارد، تمام روزهای هفته را در مدرسه حضور پیدا می کند و در طول این ترم هیچ واحد درسی دیگری را بر نمی دارد. ترم های دانشگاهی در دانشگاه هلسینکی دوماهه هستند. بنابراین یک دانشجومعلم ۸ هفته پشت سرهم در مدرسه حضور پیدا می کند. این ویژگی منجر به آشنایی بیشتر دانشجومعلم با کل دانش آموزان و رویدادهای مدرسه شده که در نتیجه تامل و یادگیری دانشجومعلم ارتقا می یابد.

۴- استفاده از مدارس وابسته به دانشگاه:

دانشگاه هلسینکی دو مدرسه وابسته دارد که دانشجومعلمان را برای کارورزی به این مدارس می فرستاد. البته دانشجومعلمان می توانند در کارورزی پیشرفته، مدارس عادی یا ترکیبی از

آن ها را هم انتخاب کنند. هر چند نقدهایی برای استفاده از مدارس وابسته به دلیل امکان تفاوت آن ها با بافت های واقعی وارد می شود، اما قرار دادن دانشجومعلمان در چنین مدرسی، به خصوص در ابتدای کار بسیار منطقی و مفید است. تحقیقات نشان داده اند که یادگیری تدریس یک امر اجتماعی است و همه ما همان طور تدریس می کنیم که تدریس شده ایم یا تدریس دیده ایم! بنابراین این موضوع مهم است که یادگیری تدریس تحت معلمان ماهر و در مدارس با کیفیت اتفاق بیفتد (عظیمی ۱۳۹۶). در پاسخ به اولین سوال در خصوص نظام آموزشی و برنامه ی درسی تربیت معلم فنلاند و دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک با توجه به یافته ها و بحث های مطرح شده می توان نکات بارز آن را در جدول ۲ ذکر نمود.

جدول شماره ۲: شاخصه های نظام آموزشی و برنامه ی درسی تربیت معلم

کشور	نظام آموزشی و محتوای برنامه درسی
فنلاند	<p>نظام آموزشی غیر متمرکز</p> <p>الزام معلمان به اخذ مدرک علمی ارشد</p> <p>مدرک اصلی در موضوع تدریس</p> <p>مدرک فرعی در موضوع دیگر</p> <p>یکی از رضایت بخش ترین مشاغل</p> <p>تسهیل یادگیری، ایجاد آینده و توسعه هویت معلم</p> <p>کسب صلاحیت آموزشی برای آموزش موضوع خاص خود</p> <p>توسعه حرفه ای در قالب کارورزی تحقیقاتی</p> <p>موسسه آموزشی به عنوان یک جامعه کار</p> <p>پاسخگویی به نیازهای دانش آموزان</p> <p>شیوه مطالعه انعطاف پذیر</p> <p>محیط یادگیری دیجیتال</p> <p>برنامه آموزش حرفه ای معلم شامل ۶۰ اعتبار (مربوط به یک سال تحصیلی تمام وقت) و شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مطالعات اساسی در علوم تربیتی • مطالعات آموزش حرفه ای • تمرین تدریس • مطالعات دیگر <p>برنامه درسی براساس مسائل مربوط به شایستگی متقابل است: تسهیل یادگیری، ایجاد آینده و توسعه هویت معلم.</p>

در پاسخ به دومین سوال در خصوص شیوه های جذب دانشجو در تربیت معلم فنلاند و دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک با توجه به یافته ها و بحث های مطرح شده می توان نکات بارز آن را به شرح زیر ذکر نمود:

- فقط انتخاب بهترین ها
- فرآیند دومرحله ای : نیازمند یک نمره بالا در آزمون ورودی کالج، میانگین بالا در طول تدریس و داشتن سطح بالا در فعالیت های فوق برنامه است
- متقاضیان معلمی درخواست همکاری خود را به شهرداریها تحویل میدهند و وزارت آموزش و پرورش نقشی در استخدام و به کارگیری معلمان ندارد.
- مدارس و مناطق مختلف با درج آگهی در روزنامه یا مجلات تخصصی و وب سایتهای مربوط به تعلیم و تربیت برای استخدام معلم جدید اعلام نیاز می کنند .
- مدیرو شورای مدرسه و مدیریت آموزش و پرورش شهرداری معمولا در مورد استخدام معلمان تصمیم گیری می کنند
- با استعدادترین و تواناترین افراد وارد حرفه معلمی می شوند
- همکاری نزدیکی بین دانشکده های موضوعی و مدارس آموزش و پرورش وجود دارد .
- تربیت معلم در فنلاند پژوهش محور است .
- کار معلم باید یک حرفه مستقل و قابل احترام به جای تمرکز بر اجرای فنی استانداردهای خارجی آزمونهای بی پایان و مسئولیت های اداری باشد.
- انجام کارآموزی در طول تحصیلات از طریق سازمان های مختلف و یا به طور مستقل

در پاسخ به سومین سوال در خصوص رشته های مختلف و تعداد واحدهای درسی هر رشته در تربیت معلم فنلاند و دانشگاه تربیت معلم حرفه ای جمک با توجه به یافته ها و بحث های مطرح شده می توان نکات بارز آن را در جدول ۳ ذکر نمود.

جدول شماره ۳: رشته های مختلف و تعداد واحدهای درسی تربیت معلم

کشور	رشته های مختلف و تعداد واحدهای درسی تربیت معلم
فنلاند	<p>رشته آموزش ابتدایی:</p> <p>برای فارغ التحصیلی در رشته آموزش ابتدایی، هر دانشجو باید حدود ۳۰۰ واحد درسی را پاس کند که معمولاً ۵ سال طول می کشد. از این تعداد، ۱۴۰ واحد درس مربوط به رشته تخصصی آن ها یعنی علوم تربیتی می شود. این دروس شامل ۶۰ واحد دروس مرتبط با آموزش ابتدایی و ۸۰ واحد دروس دیگر علوم تربیتی مانند روش تحقیق و رساله می شود.</p> <p>رشته آموزش موضوعی:</p> <p>برای فارغ التحصیلی در این رشته که در حقیقت معلمان موضوع های تخصصی دوردوره های متوسطه اول و دوم خواهند شد، هر دانشجو باید حدود ۳۰۰ واحد درسی را پاس کند که معمولاً ۵ سال طول می کشد. از این تعداد واحد، حدود ۱۲۰ تا ۱۵۰ واحد درسی دانشجویان مربوط به موضوع تخصصی آن همامند ریاضی و شیمی می باشد ساختار واحدها و برنامه های درسی درجه کارشناسی ارشد معلمان کلاسی یک دوره ۳ ساله و یک دوره ۲ ساله می باشد که دانشجویان در سطح کارشناسی باید ۱۸۰ اعتبار و در سطح ارشد ۱۲۰ اعتبار را کسب نمایند.</p> <p>برنامه آموزش حرفه ای معلم:</p> <p>شامل ۶۰ اعتبار (مربوط به یک سال تحصیلی تمام وقت) و شامل واحدهای زیر می باشد.</p> <ul style="list-style-type: none"> • مطالعات اساسی در علوم تربیتی • مطالعات آموزش حرفه ای • تمرین تدریس • مطالعات دیگر <p>تربیت معلم بین المللی حرفه ای:</p> <p>مطالعات شامل مبانی علوم آموزشی، مطالعات حرفه ای در آموزش و پرورش، تدریس دروس و سایر مطالعات، اعتباربخشی، کار کیفیت و بازخورد دانشجویی، پشتیبانی از خدمات برای دانشجویان، خدمات دانشجویی، مشاوره دانشجویی، بین المللی شدن در مطالعات، خدمات کتابداری و اطلاع رسانی، خدمات فناوری اطلاعات، انجمن دانشجویان.</p>

پیشنهادات

از آنجایی که اندیشمندان حوزه ی تعلیم و تربیت و برنامه ریزان داخلی بطور مستمر در صدد بهینه سازی این امر می باشند و با توجه به بررسی و مقایسه نظامهای آموزشی مختلف در زمینه اجرای برنامه درسی و موفقیت های کسب شده در سایر کشورها از جمله کشور فنلاند، پیشنهادات های زیر جهت حسن اجرای برنامه درسی به مسئولان و دست اندرکاران این امر خطیر ارائه می گردد.

- ۱- بستر سازی برای کسب شایستگی پژوهشی: در قالب دوره های اقدام پژوهی
- ۲- فراتر رفتن از قالب های قبلی: عبور از قالب دانشی (دانستن درباره یک روش پژوهش در خدمت توسعه حرفه ای و تکنیک های آن) و نزدیک شدن به قالب "عملکردی" و " هویتی" و برقراری توازن میان آموزش های نظری و عملی
- ۳- کیفیت بخشی به برنامه ها: در قالب اختصاص بودجه بیشتر و جذب سایر منابع مالی (طرح های پژوهشی و کمک های سایر سازمانها و نهادهای داخلی و بین المللی) و نیروی انسانی کارآمد شامل استاد و معلم راهنما
- ۴- تأسیس مؤسسات استانداردسازی: موسسات و نهادهایی که با مراکز اداره کننده تربیت معلم در کشور ارتباط مستقیم داشته باشند و برنامه های راهبردی ارائه نمایند.

منابع و ماخذ

- الهامیان، نگار (۱۳۹۷) مقایسه نظامهای تربیت معلم در کشورهای فنلاند، مالزی، کانادا و ایران، دو فصلنامه ی راهبردهای نوین تربیت معلمان، دوره ی ۴، شماره ۶.
- امرالله، امید و حکیم زاده، رضوان (۱۳۹۳). بررسی تطبیقی نظام ارزیابی کیفیت برنامه درسی تربیت معلم در کشورهای کره جنوبی، انگلستان و ایران. دو فصلنامه مطالعات برنامه درسی، ۵، (۹)، ۲۵-۷.
- بازرگان، زهرا (۱۳۷۶) آموزش "مدرسه محور" روشی موثر برای آماده سازی معلمان، مجله تعلیم و تربیت.
- تلخایی، محمود و فقیری، محمد (۱۳۹۳)، تحلیل گفتمان کارورزی، مجله آموزش نامه، دو ماهنامه کارورزی.
- خمیس آبادی، فاطمه (۱۳۹۴) مطالعه تطبیقی برنامه درسی تربیت معلم دوره ابتدایی در ایران و فنلاند، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران، دانشگاه تربیت معلم.
- روؤف، علی (۱۳۸۹) فلسفه ی حرفه آموزی تربیت معلمان، مجله ی مدارس کارآمد، چاپ نهم، ۴۴-۵۰.
- روؤف، علی (۱۳۹۳) فلسفه ی حرفه آموزی تربیت معلمان، مجله رشد معلم، شماره ۴.
- سمیعی زفرقندی، مرتضی (۱۳۹۴) تربیت معلم در ایران و جهان. رشد معلم. شماره ۲۵۶، ۲۳-۱۸
- سند تحول بنیادین در آموزش و پرورش (۱۳۹۳)، کارگروه تدوین برنامه.

- سهالبرگ، پاسی (۱۳۹۴). درسهای فنلاندی، ترجمه علیرضا مقدم و طیبه سهرابی. تهران: مرآت.
- شعبانی، زهرا (۱۳۸۳). بررسی تطبیقی تربیت معلم ایران و چند کشور جهان، فصلنامه تعلیم و تربیت
- صافی، احمد (۱۳۹۶). سازمان و قوانین آموزش و پرورش در ایران، انتشارات سمت، چاپ ۲۶
- صافی، احمد (۱۳۸۴). تمرین معلمی کارورزی، جذب و مشاوره در مراکز و سازمانها، تهران، انتشارات رشد.
- صافی، احمد (۱۳۹۱). تربیت معلم در ایران، ژاپن، مالزی، انگلستان، آلمان، هند و پاکستان، نشر ویرایش.
- عظیمی، اسماعیل (۱۳۹۷). نامه بالندگی، نشریه داخلی دانشگاه فرهنگیان، شماره هفتم.
- فلاح زاده، زهرا و کیانی، رومینا، ۱۳۹۹، بررسی نظام تربیت معلم کشور فنلاند، پنجمین همایش بین المللی افق های نوین در علوم تربیتی، روانشناسی و آسیب های اجتماعی، تهران،
- کریمی، نازیلا (۱۳۹۷). نامه بالندگی، نشریه داخلی دانشگاه فرهنگیان، شماره هفتم.
- مشفق آرانی، بهمن (۱۳۹۳). راهنمای تمرین معلمی. تهران: انتشارات مدرسه.
- مهرمحمدی، محمود و محمودی، فیروز (۱۳۹۲). وارونگی: رویکردی نوین به طراحی برنامه های درسی معطوف به تربیت حرفه ای (با تاکید بر علوم تربیتی). دو فصلنامه مطالعات برنامه درسی آموزش عالی. شماره ۷.
- مهرمحمدی، محمود و امام جمعه، محمدرضا (۱۳۸۵). نقد و بررسی رویکردهای تدریس فکورانه به منظور ارائه برنامه درسی تربیت فکور، فصلنامه مطالعات برنامه درسی سال اول، شماره ۳
- Anderson, J. (2011, December 12). From Finland, an intriguing school-reform model. *The New York Times*. Retrieved from <http://www.nytimes.com/2011/12/13/education/from-finland-an-intriguing-school-reform-model.html>
- Bukaliya, R. (2012). Assessing the effectiveness of student representative councils in open and distance learning: a case for Zimbabwe in Open University. *International journal on new trends in education and their implications*, 3 (1), 80-90
- Collins, A. B. (2002). Gateway to the real world, industrial training: dilemmas and problems. *Tourism Management*.
- Ekinci, Ö. and Öter, Ö. (2010). Education and Teacher Training System in Finland, Study Visit Report.
- Heikkinen, H. L., Tynjälä, P., & Kiviniemi, U. (2011). Integrative pedagogy in practicum. In M. Mattyson, T. V Ejjerisen and D. Rorrison (eds.), *A practicum turn in teacher education* (pp. 91-112). Sense Publishers

- Hancock, L. (2011, September). Why are Finland's schools successful?
- Merrit, R. (2008). Student internship. EBSCO Research Starters. EBSCO publishing Inc, 1-8
- Sahlberg, P., (2010). The Secret to Finland Success: Educating Teachers. Stanford Centre for Opportunity in Education
- Sahlberg, P. (2007, March). Education policies for raising students learning: the Finnish approach. Journal of Education Policy 22(2), 147-171
- Sahlberg, P. (2010, April). Key drivers of educational performance in Finland. International Perspectives on U.S. Education Policy and Practice: What Can We Learn from High Performing Nations, Retrieved from <http://www.slideshare.net/internationale/pasi-sahlberg-finland>
- Sahlberg, P. (2011). Finnish lessons: What can the world learn from educational change in Finland? New York: Teachers College Press
- Salerni, A. (2014). Narrative writing and university internship program. Procedia social and behavioral .sciences 140, 133-137.

Sites:

- <https://fa.wikipedia.org>
- <http://research.ui.ac.ir>
- <https://www.mehrnews.com/news>
- <https://fa.wikipedia.org>
- <http://www.medu.ir/fa>
- <http://www.slideshare.net/internationale/pasi-sahlberg-finland>
- www.theeducationist.info/teacher-education-in-finland/
- <https://www.edunation.co/studyinfinland/studying-in-finland/internships-in-finland/>
- <https://www.jyu.fi/.../masters-programmes/masters-degree-programmes/educational.../s...>
- <https://www.jyu.fi/en/apply/masters-programmes/masters-degree-programmes/educational-sciences/study-guide/internship>
- <https://www.jamk.fi/en/Education/global-education-services/pedagogical-thinking/internship2019/>
- <https://www.jamk.fi/en/Services/Workforce-potential-of-JAMK-students/>